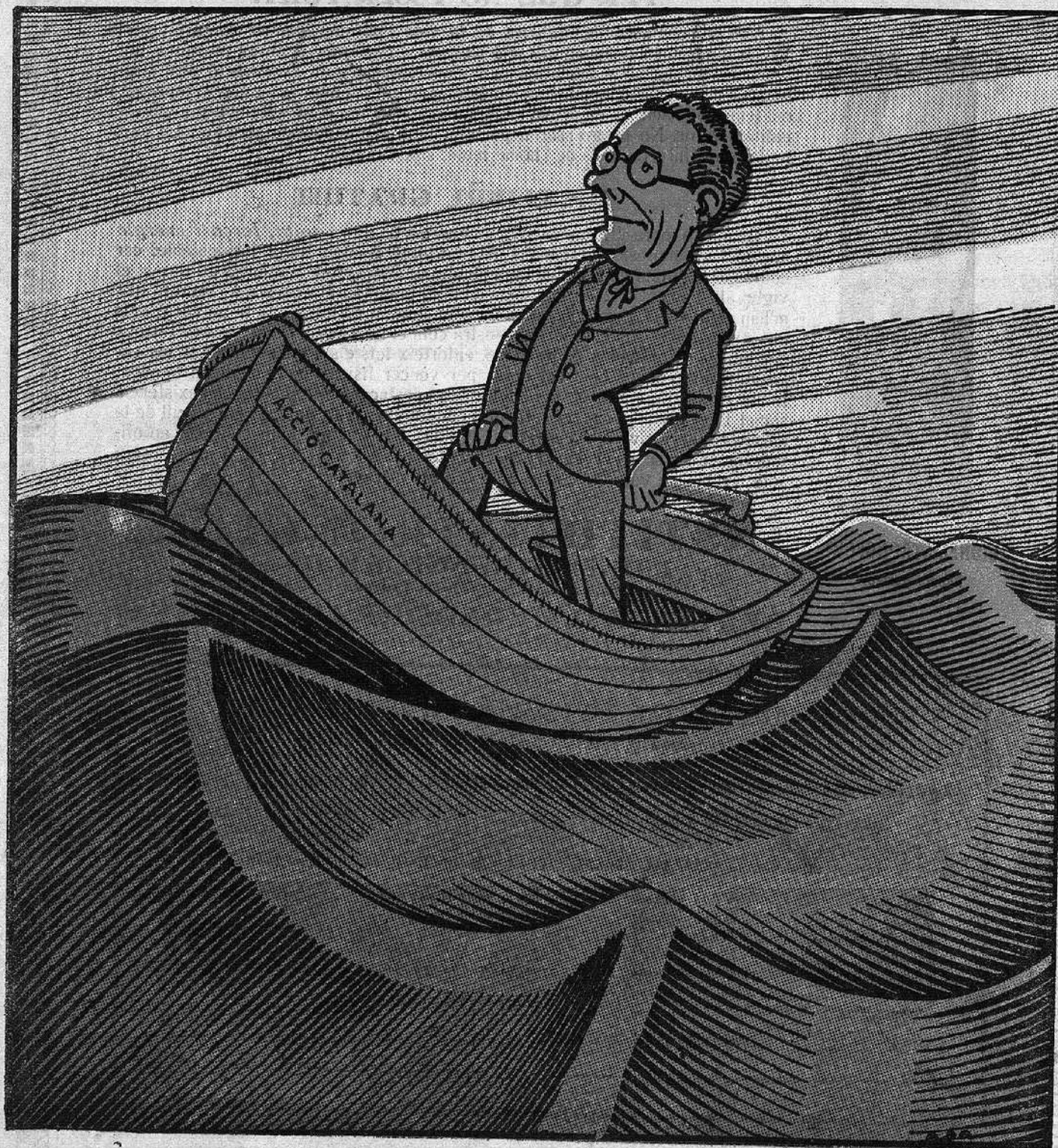

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Nicolau d'Olwer, Navegant

Haurem de virar cap a l'esquerra ja era hora.

RESTABLIU EL VIGOR DE LA JOVENTUT

QUALSEVOL que sigui la causa que hagi provocat el vostre decreïment, els excessos de jove, l'exagerat treball o les preocupacions meritals, us ofereixo els mitjans per deturar els progressos del mal, alliberar-vos dels vostres sofriments que roseguen la vostra existència i tornar al vostre cos i al vostre esperit la força i la salut. Com per art d'eucantament tornaran l'esperança, la virilitat i el valor indispensable, per conquistar l'èxit.

PER QUÈ NO ÉSSER FORT?

Vós no coneixereu les delícies de la vida fins que adquiriu força i vigor. Vós no podreu saber la significació plena de dir-se home si abans no podeu lluir unes espatlles d'atleta i uns múscles d'acer, que siguin l'admiració dels semblants vostres. Cal ésser fort per a ésser admirat i temut. Per a ésser respectat, cal tenir una salut a tota prova i uns músculs hercúlis. Cal tenir energia, personalitat, vigor. No progressareu gaire al món sense aquests atributs. La part millor de l'Univers no és de l'home feble, sinó del fort.

UN LLIBRE GRATUIT

La meua obra "*Promoció i conservació de la salut, força i energia mental*" és impresa en espanyol. Aquest llibre és d'un valor incalculable, car conté els resultats de la meua experiència de 25 anys en la ciència de tornar el vigor als homes. Enclou fets meravellosos respecte al cos humà, secrets que m'han estat revelats gràcies al meu propi desenrotllament i a la salvació dels meus semblants. Aquest llibre demostra com el *Strongfortisme* alivia i esmena desordres, reconstrueix l'organisme, enforteix tots els òrgans vitals i la musculatura tota. Ensenya com cal obrar per vèncer física i moralment en la vida. Indica com cal preparar-se per adquirir una destacada personalitat en l'existència social i en els negocis. Encara que sembli exagerat, un examen serzill de la meua obra us provarà la veritat del que dic. L'emanen-la avui mateix i aprofitau-vos de les seves ensenyances. Remeteu-me vós mateix el cupó imprès aquí sota, i rebreu a volta de correu aquest llibre meravellos.

LIONEL STRONGFORT
l'home perfecte

INSTITUT STRONGFORT

LIONEL STRONGFORT, Director
Especialista en Salut i Cultura Física

BERLIN-WILMERSDORF (ALEMANYA)

CONSULTA GRATIS I CONFIDENCIAL

(posi's el franqueig suficient per a cartes a l'Estranger)

Institut Strongfort. Berlín - Wilmersdorf (Alemanya) - 1160

Serveixi's trametre'm completament gratis el llibre "*Promoció i Conservació de la salut, Força i Energia Mental*", per al franqueig del qual li acompanyo 80 cèntims en segells de correu del meu país. He marcat amb una X les matèries en què estic interessat.

—Catarro	—Vici's secrets	—Impotència sexual	—Desordres de l'estómac
—Asma	—Barbs (acné)	—Nerviositat	—Major altura
—Dolors de cap	—Obesitat	—Estrenyiment	—Desenrotllament muscular
—Hèrnia	—Vista dèbil	—Respiració curta	
—Demacració	—Reumatisme	—Pulmons dèbils	

Noms (escriure'ls ben clars)

Edat

Carrer o Apartat de Correus

Ciutat

País

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Que morin les "girls"!

QUEST és el darrer crit del patriotisme. Patriotisme, a París, vol dir que el calé i el pa de París són per al parisenc i prou. Qui menja pa de París i és estranger és un enemic de l'equilibri, de l'estalvi i de la pau. Tot mos de pa mastegat per dent estrangera és mos de pa que li pispèn a un que hagi fet la guerra. Cadascú ja té prou feina a casa seva. I qui no tingui feina, que se la faci.

A la ciutat dels drets de l'home és un mèrit cívic descobrir el cau on treballi un estranger per mostrar-lo a la fam pública i foragitar-lo.

Allà treballa un estranger! A fora, lladre! Per milers —així ho diuen les estadístiques— fugen pobres obrers cada setmana. Deu mil espanyols van passar la frontera en set dies! Per arreglar el problema dels sense feina el govern ho mana així. Aviat, a tot França, no restarà un obrer que no sia nacional. Aquesta guerra a la mà d'obra és quelcom més important que una guerra de tarifes duaneres. Un dels capdavaners de la campanya és el perfumista Coty. Aquest francès, que deu els cabals al mercat

universal, té un diari que és com un àcid corrosiu per a tot lo que no sia francès. Llegir-lo fa pujar els colors a la cara i penedir-se d'haver comprat mai un flascó dels seus perfums. Una gota de Coty és extracte de fel. Coty és l'alquimista de l'odi a l'estranger.

Ara la croada va contra les 30 angleses, les 30 girls, que donen vivacitat als dos teatres de "revues". "A l'Anglaterra no en volen, de dansarines franceses!—diuen—. Per què hem de sostenir aquestes girls poca-soltes?" Aquestes 30 angleses són 30 lladres del pa de 30 noies de París. A fora! No hi ha dret que elles cobrin 2.000 francs al mes, i a les nostres només els en donin 800!" I no solament en demanen l'expulsió; és que, endemés, els diuen que no són dansarines; que són una mena de joguines mecàniques sense cap art, que van anar bé per als nou rics de "après-guerre"; però ara el públic vol l'exquisit de la dansa francesa, l'escola de la qual és millor que la italiana, la russa i que totes les del món. "No hi fa res—diuen els panegiristes—que els conjunts no siguin rítmics! Cada francesa farà una creació, i el conjunt serà quelcom admirable! Es un crim que mentre el ballari X***, que va estar a Verdun i va quedar orb 12 dies, hagi estat dos mesos sense contracta!"

Ballarí per mèrits de guerra... Som en el començament de la gran reliscada patriòtica. Per un motiu semblant, per haver pagat els mèrits de conspiració, amb actes i més actes, a genteta que no sap "ballar", l'Estatut de Catalunya va camí de les golfes del Congrés.

AMICHATIS

París; gener.

Revolució als mercats

La gent dels mercats està que bufa; materialment que bufa: els assentadors i els acaparadors del Born bufen perquè els guanys que en castellà castís en diuen *pingües* se'ls escapen cap a les butxaques dels pagesos, que no han cregut l'Alcalde ni En Casanoves, que no paren de recomanar-los que tinguin paciència ("paciència i non grunyatis", que deia el gat a la rata mentre se la menjava de viu en viu).

Però el que més els indigna, segons sembla, als assentadors i als acaparadors, és que els guanys s'escapen, a més, i ben inútilment per cert, cap a d'altres butxaques.

Els pagesos, sindicats o no, bufen a la matinada, de fred, al Passeig de Pujades i bufen en sentir les recomanacions de l'Alcalde i En Casanoves

perquè no bufin. Els camàlics del Born bufen perquè els pagesos es porten les dones i les criatures perquè els ajudin a tragar les fruites i verdures. En Jové bufa perquè no es fan les dues vendes diàries, i bufa en Solà de Canizares perquè té por, ell i els camàlics, que es vulguin instaurar, ja que amb les dues vendes als camàlics no els quedaria temps per acabar la carrera i fer-se de la Dreta Liberal Republicana. En Santamaria bufa perquè diu que els pagesos ho fan per vendre més car que mai, mentre que els venedors dels mercats tenen por i s'esborronen de pensar que la gent es pugui llevar de matí i anar al Passeig de Pujades a comprar una caixa d'escarxofes o bé de pomes, per partir-se-les amb els veïns del replà.

I darrerament s'han posat a bufar els venedors de totes menes del mercat del Ninot perquè diu que l'Ajuntament, per tal de poder servir les sollicituds d'uns quants electors, vol retallar un pam i mig de cada lloc per, amb els trossos, fer nous llocs de venda. "Estrenyeu vos una mica", diu l'Ajuntament a les venedores. Però les venedores no es volen estrènyer ni volen que els retallin res del Ninot que els correspon, i armen cada escàndol que no hi ha manera de fer-les callar. És clar que hi ha manera: acostentar-les; però, per ara, no hi ha pas aquestes intencions, i és difícil de preveure com acabarà. Un regidor de la Lliga proposava com a solució casar les venedores solteres amb guàrdies d'assalt

★ A CAU D'ORELLA ★

Qui mana a Can Ribot?...

L'altre dia era comentat, en mig d'un grup, l'article del nostre company en el qual era retret que els noms dels ciutadans fossin traduïts — per no dir traïts — en estampar-los a les cèdules. Hom afegia que el mateix s'esdevenia amb altres documents de la Generalitat i de l'Ajuntament.

Una personalitat de l'Esquerra que feia estona que s'ho escoltava una mica nerviós, va, a la fi, interrompre per explicar el que passava:

—Veureu— digué—; és que a la Generalitat i a l'Ajuntament encara no hi han pogut ésser transformades moltes coses. Els buròcrates de la dictadura manen més que nosaltres!

Patent de còs

Dissabte passat vaig trobar un grup de companys que, les motxilles a l'esquena, sortien de Barcelona.

—Què! — els vaig dir. — D'excursió?

—Quin remei queda! — em contestaren. — Ens en anem cap a Prats de Molló.

—Ho dieu com si hi anéssiu per força!

—I tant!

—Què us passa?

—Veureu—va dir l'un—; jo vaig ésser l'altre dia a veure un dels Consellers de la Generalitat, del qual havia estat amic. Abans que exposés el que volia, un dels seus secretaris em va treure gairebé a empentes: "Què voleu, vós?... Es que per ventura vau estar a Prats de Molló, per venir ara a presumir aquí?"

I un altre dels excursionistes m'explicà; al seu torn:

—Jo vaig ésser a la Casa Gran, a fer una reclamació. Abans que l'hagués exposada, vaig ésser preguntat amb cara ferrenya: "Sou dels de Prats de Molló?"

I un altre:

—Jo em buscava una influència per poder entrar a la Generalitat o a l'Ajuntament, però les persones influents que coneixia em preguntaven totes: "Ja vau acompanyar a Prats de Molló l'Avi?"

—No res—digué un finalment—; que si no has estat a Prats de Molló,

no tens manera de prosperar en aquest país. En canvi, si hi has estat, de seguida et donen un llonguet i una credencial. Et fas l'amo!

La ciutat de qui?...

El bon barceloní està una mica escamat de tan belles coses com li són promeses en els rètols pintats als llençols que el nostre magnífic Ajuntament ha deixat plantar-se, com una llufa, al mig de les Rambles. Hom hi ve a dir que si fem de Barcelona la Ciutat de la Pau, ens donaran els duros a quatre pessetes, fermarem els gossos amb llonganisses i, en fi, que viurem en una mena de Xauxa.

La Ciutat de la Pau?... Ens sembla que ja hi ha massa persones que es pensen que Barcelona és la Ciutat dels Paus!

Ha parlat un "majo"

Era d'esperar que Miquel Maura, en tractar de l'Estatut, ho fes en forma violenta, i, malgrat el seu posat d'esportman, amb aquell esperit poagrós del vell "Imparcial".

Però la realitat del discurs ha superat tots els càlculs.

Maura ha parlat com el que és, com un "chulo", continuador, en realitat, del governant monàrquic, de tipus pedani o militar—un Cierva, un Primo, un Berenguer—, en els quals "la majaderia y la majeza"—dit en paraules d'un castellà lleial—han estat sempre els elements fonamentals de govern.

El republicanisme d'En Maura és únicament un republicanisme de forma, un republicanisme originat—com a Madrid ningú no ignora—en petites rivalitats familiars...

No; Maura és incompatible amb la República. Hauria lligat tan bé amb el Borbón!

Però no oblidem que els "majos" i "majaderos" abunden encara. Abunden a Burgos. Abunden a Madrid. I abunden, fins i tot, que és el pitjor, a Barcelona...

Tifus...

Ha mort del tifus un ministre francès.

La cosa no té importància: hi ha

tifus, a París—constatem-ho—, com en tants d'altres llocs...

Però què haurien dit, què haurien dit els francesos d'Espanya, si el mort hagués estat un ministre espanyol?

El Sagrat Cor d'Aranjuez

Llegim als diaris que l'Ajuntament d'Aranjuez ha pres l'acord de treure, d'un carrer de la vila, un monument al Sagrat Cor erigit en temps de la dictadura.

Llàstima! Aquell Sagrat Cor recordava una anècdota molt xocant i amb moltes probabilitats certa, del dia de la seva inauguració.

Primo de Rivera, amb el bisbe de Madrid-Alcalà, fou invitat a la festa. Hom els obsequià esplèndidament amb un "lunch". Els taps de xampany saltaven. La cosa va animar-se. El Dictador parlà "de Jerez y de las mujeres españolas"—dues coses que, en el seu cervell, sempre anaven una mica confoses. El vi, com de costum, havia fet ja, visiblement, el seu efecte.

Seguí parlant—"Las mujeres españolas y la salvación de España"—. Licors. Després, el general inicia un altre paràgraf:

"—Yo y el Sagrado Corazón"—comença...

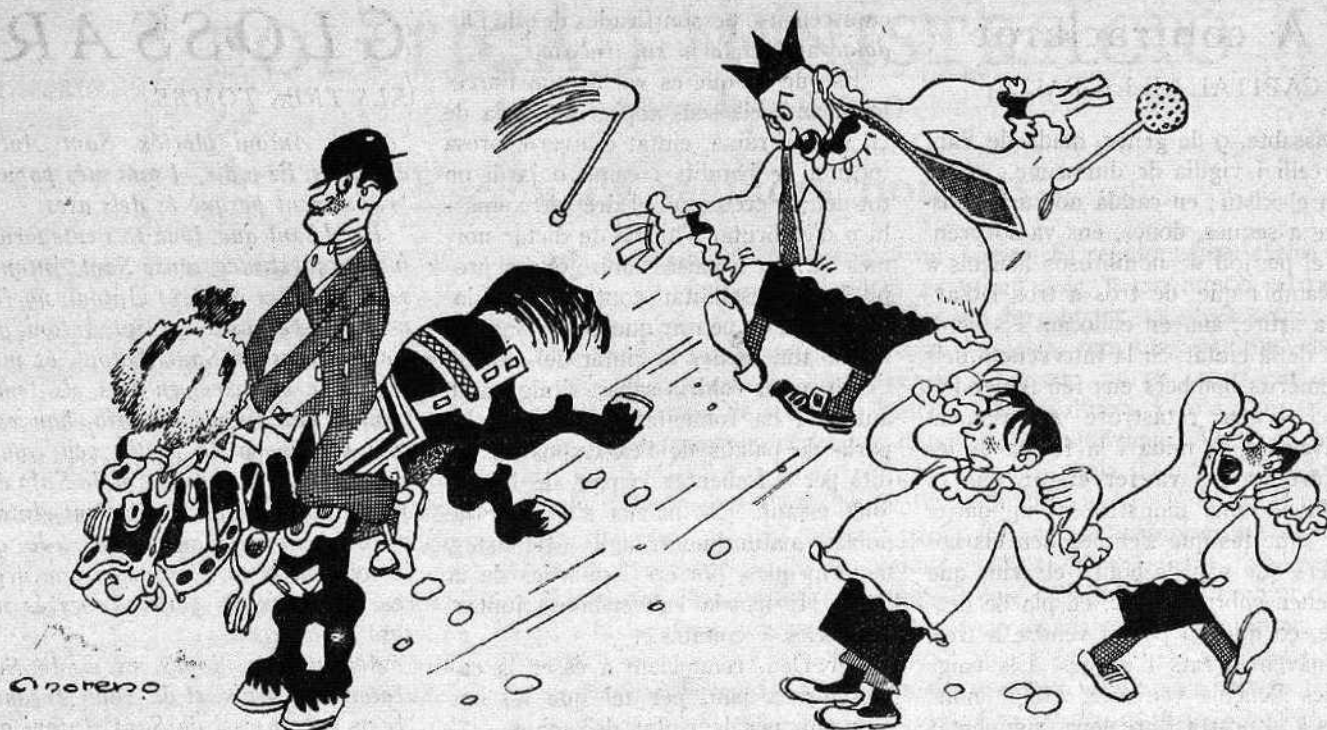
Miss Catalunya

La noia que ha estat elegida Miss Catalunya és realment bonica, gentil. Ens fa quedar bé. No obstant, l'elecció ha desplagut profundament els madrilenys. Enveja? Anticatalanisme? No és això precisament. Es que ells —us en recordeu? — ja ens l'havien elegida. I diuen que tenia, sobretot, una caballera molt més bonica.

Tres i un ministre fan quatre d'infanteria

Nicolau D'Olwer, en acabar l'arat amb què fou obsequiat, declarà que no havia acceptat el ministeri d'Economia fins assegurar-se l'eficaç col·laboració dels senyors Barbey, Cuito i Recasens.

A Madrid, com tothom sap, anomenaven el quartet d'economistes finagits "Cuatro de Infanteria", per donar idea de la seva vàlua.

De la Diada

El bon català

El bon català, abans, es feia dir el bon catalanista. Avui ha substituït el mot catalanista pel de català perquè li sembla més rotund, més eficaç.

El bon català és l'ex-bon catalanista. Catalanisme històric, catalanisme de dretes, conservador. Catalanisme ingenu que ha pactat amb Madrid, que s'ha enorgullit d'haver portat ministres a Madrid, pobres ministres provincians que estaven molt contents de poder parlar amb el senyor rei.

El bon català és pessebrista, pairalista i patufista. Abans creia una heroïcitat dur una corbata i una armilla amb les quatre barres. Era una mena de protesta.

Avui, com que les quatre barres li sembla que s'han tornat massa d'esquerra, ja no les llueix com abans, ja no se les posa a la corbata i a l'armilla. Ell és un home de protesta i d'insurgència, però a les bones i sense armar massa gresca.

I ara les quatre barres — que abans feien aquella oloreta inefable de mató de Pedralbes i tortell del Forn de Sant Jaume — es decanten un xic massa vers la gent humil, vers la gent pobre i mal vestida.

I al bon català, aquell que diu que "primer és l'obligació que la devoció" i que "la caritat ben entesa comença

per un mateix", no li fa cap gràcia la gent pobre i mal vestida.

El bon català és amant de l'ordre, del "pau, pau i repau", del Seny — amb majúscula i amb influències de la Lliga —, de la tranquil·litat, del respecte a les institucions.

El bon català està un xic empeltat de sometentista. Aquella escopeta urbana que el converteix en una mena de Tartari!

El bon català és amic de la tradició: les roses de Sant Jordi, el tortell de Sant Antoni, la crema de Sant Josep, la coca de Sant Joan, l'ou com balla, els panells i les castanyes de Tots Sants, els torrons de Nadal...

El bon català és amant de la moral, de la moral més rígida i més negra. Ell tot ho vol moral: els costums, el teatre, la novella, la indumentària.

Però quan troba la criada sola, la moral — si la criada no és llesta — queda molt mal parada.

El bon català és — a més de conservador — catòlic apostòlic i romà. Va a missa, combrega i confessa, creu en Déu... però sense encaparrar-s'hi gaire.

I quan un pobre li demana caritat, li diu:

—Déu l'empari.

—Aquest deu ésser de l'esquerra.

El bon català ja estima Catalunya, però amb mesura, amb seny. I mentre no perjudiqui el seu calaix del pa. El veritable ideal és aquest: el calaix del pa.

El bon català protegeix el teatre català... sempre que l'empresari, un dia a la setmana, rebaixi els preus.

Però, volem dir que aquest és el bon català? Volem dir que no és un altre?

LLUÍS CAPDEVILA

Es mut Nicolau d'Olwer

Un bromista va dir, en ple saló de l'Hotel Orient, mentre tenia lloc l'àpat, que hi assistia únicament per averiguar si era cert el rumor que feien córrer que el gran filòsof Nicolau s'havia tornat mut.

En ésser-li preguntat l'origen d'aquesta curiosa afirmació, digué que es devia basar en el fet que l'imponderable orador no havia parlat més que una vegada al Congrés, feia ja molt temps, i li quedava aleshores molt poca veu.

Amb aquest motiu s'originà una pintoresca polèmica sobre les dots de govern dels homes, que durà fins a l'hora dels brindis.

El defensor d'En Nicolau va dir moltes bestieses per no desmentir la tradició del partit.

A contraclaror

LA CAPITAL DE LA PAU

Dissabte, 9 de gener, diada de Sant Marcelli i vigília de diumenge... (deixem el xistu; en català no surt). Dissabte a seques, doncs, ens va sorprendre el penjoll de nombrosos llençols a la Rambla que, de tros a tros i d'arbre a arbre, anaven col·locant els bombers de la ciutat. Si la intervenció dels benemèrits bombers ens féu témer l'anunci d'una catàstrofe sortosament apaivagada, la mida i la forma de les penjarolles ens va fer creure que es tractava d'una monstruosa liquidació, com aquestes que s'empesquen els botiguers que van de bòlit i els vius que pretenen cobrar a cinc, en pla de desastre, ço que no poden vendre a tres.

Anàvem errats d'osques. Els enigmàtics llençols venien a afegir nous títols a la nostra Barcelona, augmentat en to major els que ens va adjudicar Cervantes. Tots ens havíem de sentir cofois i orgullosos. Barcelona, capital de la pau, guadora del benestar universal i àrbitra assenyada en les batusses de les nacions. Aquesta jerarquia ens portaria benifets de tota mena, tant materials com en l'ordre espiritual. París havia aconseguit una riuada de milions per una cosa que no tenia res a veure amb la nostra; però qui fa un cove fa un cistell, etc (A sota dels penjolls, per tal que el vent no se'ls emportés, hi havia posat uns saquets plens de l'aurífic premi a la nova missió de la ciutat, deien uns, i de *perdigons*, s'atrevien a suposar els més malpensats.)

Barcelona, capital de la pau! Ens commou la floreta que ens tireu de fora estant. Fins ara, Barcelona havia estat, per judici extern i per dolor o satisfacció propis, la ciutat de les bombes, de les vagues, de les turbulències i de les rebel·lies. Ciutat anàrquica, indòcil i revolucionària. Doncs, bé; ara se'ns convida a ésser la capital de la pau, la metròpolis del bon acord i la seu on vinguin a donar-se el bec tots els pacifistes d'arreu del món.

Pensem-hi. Escatim si hom vol que Barcelona sigui ciutat pacificada, pacificadora o en pau. Per tal de "pacificar-nos", han vingut gent de tot arreu i de tota mena de condicions. Generals, diplomàtics de levita i agitadors de brusa i corbata vermella. Per tal que Barcelona fos la ciutat de la pau, és a dir, un cementiri, s'han conjurat totes les fúries i totes les con-

cupiscències, personificades des de l'hi-dalgo al *proletario sin trabajo*.

Es que ço que es vol és que Barcelona, amb els seus tòpics de perla de la Mediterrània, ciutat d'hivern, presa incauta de bandits i camp o jardí on tot-déu es creu amb el dret de xumar-hi o d'embrutar-s'hi, ha de dictar normes de pau a països amb govern propi i responsabilitat controlada? Lla vors, hem de pensar que Barcelona pot ser ho tot, menys la ciutat del ridícul.

No sé, ni voldria saber, si algú amb autoritat ha fomentat la pensada. Es parla de palaus de l'ex-Exposició cedits per a fomentar la pau, de Barcelona estant. Els palaus s'haurien de poblar, naturalment, amb oficinistes, taquí-meques, porters i guardes de la Pau! Hi hauria subvencions, juntes, ponències i comitès...

Per Déu, renunciem a ésser la capital de la pau, per tal que no ens prenguin per la ciutat dels paus.

FRANCESC CURET

"Se prohibe fumar"

Als tramvies, als autobusos, hi ha uns rètols que diuen: "Se prohibe fumar"; alguns posen: "Se prohibe terminantemente fumar". Però és tan gran el contingent d'analfabets, que constantment els tramvies i els autobusos fan pudor de tabac. Si esteu refredat i us molesta, o si no esteu refredat i us molesta igualment, o si no us molesta, però us dona vergonya que això passi a la vostra ciutat i en parreu al cobrador, al qual generalment no se li en dona res, perquè no és de la nostra ciutat, us contestarà que ja ho sap que fumen, però que no pot fer-hi res. Si és parlador, us explicarà que ell no pot pas dir res a un senyor al qual només veu que té el cigarret als dits, si aquest senyor espera per fumar que el cobrador hagi girat l'esquena.

Però tant si té ganes de parlar com si no, us donarà per argument que encara que es prohibeixi fumar, ell no té cap autoritat per fer complir la prohibició. Aleshores, per què discutir inútilment?

Ara que es parla de treure l'armament de la guàrdia civil, potser seria hora de pensar en l'armament del cos de cobradors de tramvia i autobusos. Simplement per donar-los autoritat: no pas per res de mal.

GLOSSARI

ELS TRES TOMBS

Sant Antoni gloriós. Sant Antoni dels ases. Es a dir, el sant més popular, precisament perquè és dels ases.

Es el sant que dona to i categoria al mes. Aquest mes, sense Sant Antoni, o sense els ases de Sant Antoni, no fóra res. Ara, pels ases de Sant Antoni, gràcies als ases de Sant Antoni, és molt. I és que els ases, en tots els temps, sempre han tingut majoria, han estat com una mena de partit, vell com el món. El cabdill, l'Anguera de Sojo d'aquesta mena de partit, és Sant Antoni.

Pobre Sant Antoni! Planyeu-lo, que ja fa prou pena. Perquè no em negareu que tenir un partit d'ases és una cosa molt trista.

Aquest mes, doncs, és el de Sant Antoni. Es a dir, el de Sant Antoni. Anem a pams; el de Sant Antoni o el dels ases. Perquè val a dir—i ho diem amb molt sentiment, perquè els catòlics s'empiparan—que gairebé tenen més importància els ases que el sant.

Sant Antoni i els ases de Sant Antoni—molt superiors a d'altres ases que prenen cafè i discuteixen de política—van units als tres tombs. Als famosos Tres Tombs barcelonins, que tanta glòria han donat a més d'un saineter.

Es natural que els ases vagin units als tres tombs, és lògic que els ases donin tombs, tants tombs com vulguin. I és natural també que en llurs tombs arrossequin el sant. Això els ases ho fan sovint; els ases d'abans i d'ara, els d'estable i els de cafè.

I aquest és el perill, que els ases, en llurs tombs, puguin arrossegar-hi el sant.

VIRAI

La crisi del Teatre català

—I pensar que amb tanta saviesa, hem hagut de plegar!

POLÍTICA I MINISTRACIÓ

(El Govern de la Ciutat)

Escola de regidors honrats

L'ideal, no hi ha cap mena de dubte, seria un Ajuntament honrat. Això, però, diguem-ho tot seguit i d'una sola vegada, és més difícil del que sembla, i no pas perquè sigui impossible, sinó perquè el que és impossible és creure ho.

Tan ple de temptacions és un Ajuntament, tant si és barceloní com rural, però més si és barceloní, és clar, que aquell que hi passa sense adonar-se'n, passa al mateix temps per ase. Un temps passava per sant. Però ara, com tothom sap, ja sap tothom que de sants no n'hi ha. Es per això que el qualificatiu d'ase subsisteix i s'acredita i és per aquesta raó que tothom vol passar per intelligent. En això no hi ha cap mal i és molt excusable.

Els pares — ho saben les mares — diuen que els xicots han de fer la joventut. Durant la joventut, quan es tracta de fer la joventut, es fan coses que no estan pas massa bé. És inútil que algú pretengui fer-nos creure que tot fent la joventut ha convertit negres de Fernando Poo. Això es fa de vegades a conseqüència d'haver fet la joventut. Els regidors també l'han de fer la joventut, si són persones que s'estimen; però un cop feta, han d'ésser persones formals per tota la vida, i generalment ho són.

Aquesta és la raó principal per la qual seria absurd que els regidors que haguessin passat per Casa la Ciutat fent-hi la joventut, no poguessin ésser reelegits. Seria un cras error, com diuen els oradors. Seria la mateixa equivocació no reelegir un regidor que s'hagi aprofitat que la que tindria el confiter que despatxés l'aprenent cada cop que el trobés menjant dolços. El confiter té una tàctica d'un sentit polític admirable; en comptes de reprendre l'aprenent perquè menja pastissos, l'incita a fer-ho, el convida a tastar-ne dels nous, no el deixa reposar, l'atipa de dolç fins que ve un dia que el xicot mira amb fàstic, amb horror tot allò que quan aixafava el nas als vidres de l'aparador amb tant delit cobrava.

Es clar que a Casa la Ciutat no hi ha ningú que segueixi aquesta política, però és igual; no hi ha ningú que es proposi de corregir la golafreria dels

regidors, però aquesta golafreria té un límit, que els mateixos regidors es posen.

Amb diners, ja se sap, es compra tot; però el primer que hom desitja comprar són coses de menjar i beure, viatjar, viure i dormir, moltes de dormir, i variades. Tot això és relativament fàcil de comprar; no s'ha de fer sinó els ulls grossos i ni tan sols parlar. Amb abandonar el saló de sessions en el moment d'una votació, de vegada ja n'hi ha prou; d'altres cal treballar més, però no gaire més. Però arriba un dia que al regidor que ja ho té tot només li manca comprar una cosa: l'honorabilitat. I la compra, ja ho crec que la compra. Però no s'hi gasta ni un cèntim ni a la ciutat n'hi costa un; al contrari. Quan un regidor, saturat, es decideix a comprar l'honorabilitat, és el gran regidor. És un regidor que el poden votar a ulls clucs i a cada elecció; és el regidor model, el regidor vitalici per excel·lència; és el cancerber de les caixes municipals. És com aquells policies que, havent pertanyut a l'estament de l'hampa en la seva joventut, no hi ha ningú que els la fre-

geixi. El regidor, quan arriba a aquest punt dolç, té un interès extraordinari a fer oblidar les seves actuacions passades i, com que sap tots els trucs i truquets, veu els forats per on s'escapen els diners, i cuita a tapar-los; com Noè, enquitrana l'Arca per fora i per dins, i vigila. D'aquests regidors, però, n'hi ha sempre molt pocs, perquè l'elector, poc comprensiu, no els dóna temps de completar l'aprenentatge a uns, i d'altres tenen el punt de saturació excessivament alt, tan alt, que arriben a fer sospitar a investigadors poc pacients, que no en tenen. Però quan s'ha arribat a formar un regidor d'aquests, amb tots els ets i uts, seria convenient que la ciutat el conservés, que el posés per model als altres, que procurés augmentar-ne el nombre fins a completar-ne el Consistori i que, si arribés el cas, vigilés sol·licit els seus interessos, perquè en la prosperitat dels interessos particulars dels regidors hi ha la més gran garantia de la prosperitat dels interessos generals de la ciutat.

CAMPANETA

Alomar, ambaixador

Mussolini: —Em sembla que amb un ambaixador com vós, faré poca broma

Els tres tombs d'enquany

—Només ens faltaven aquelles gossos, ara...

Barcelona, ciutat de la pau

—Barcelona serà la ciutat de la pau.

—Ja era hora, perquè fins ara era la ciutat de la guerra. Sorties de casa i no sabies quan hi tornaves.

Capricis i paradoxes

UNA SOLA I ÚNICA INCULTURA

El senyor Cordero i el senyor del Toro — i això no és el començament d'una faula — van donar, l'altre dia, un míting de propaganda de l'ensenyament en castellà a Barcelona. Sembla que alguns estudiants apassionats van voler interrompre l'acte, i que hi hagué uns quants insults, unes quantes garrotades i unes quantes llàgrimes vessades no a causa del dolor produït pels cops, sinó per l'expansió de gasos lacrimògens no gaire ben administrats. Total, tan poca cosa, que l'acte pogué acabar-se tranquil·lament, tan tranquil·lament que l'atmosfera era de glaç.

Aquest intent d'interrupció serví, però, perquè el senyor Cordero pogués dir que anaven molt més que ells contra la cultura catalana aquells que havien intentat interrompre'ls.

I cert que això d'haver d'interrompre actes d'una importància cultural tan decisiva com és un discurs del senyor Cordero, és una cosa molt lletja. Però aquest senyor no s'adonava que era precisament la cultura espanyola la que havia portat les coses a uns tals extrems. Segurament tant els interruptors com els interromputs havien passat per collegis, per instituts i per universitats ben espanyoles. Cap d'ells no tenia altra cultura que la cultura espanyola; aquesta cultura única

per a tota la península — que exclou les varietats — i de la qual són particulars igual els socialistes-conservadors tipus senyor Cordero, que els conservadors anticonstitucionals tipus Maura. Aquesta cultura que ha donat tan bells fruits a la península; que l'ha fet, amb la Rússia dels tsars, un dels països d'Europa on hi ha més analfabetisme; que ha fet que avui tinguem unes masses populars obedièntes a les suggestions de qualsevol arrivista o visionari; que fa que siguem un dels països més mal preparats per a qualsevol qüestió tècnica, i que deixa les poques persones que estudien sense laboratoris i sense biblioteques i amb els arxius desorganitzats...

Si en lloc d'aquesta cultura única dels Maura i dels Cordero — que no és sinó una sola i única incultura —, hi hagués una diversitat de cultura, potser les coses haurien anat d'altra manera. És probable que el senyor Cordero, per exemple, s'adonés que és una cosa ben poc delicada, ben poc a propòsit d'un esperit cultivat — per no dir una provocació inqualificable — de venir a Catalunya a fer propaganda contra els drets de la llengua catalana.

I a la vegada també, si molts catalans tinguessin una cultura realment autòctona, nacional i racial, sabrien que no és amb quatre crits, sinó d'una manera més contundent, que cal reprimir aquestes propagandes.

DOMÈNEC GUANSÉ

FITXES

A VENTURA GASSOL. Vós m'entendreu. Sou un magnífic poeta, i jo estimo fervorosament la vostra obra de poeta.

Fa dies que em pregunto, i ho he demanat en conferències: ¿Què sostindrà l'obra política catalana del demà? On són la nostra poesia i els nostres poetes d'avui? Els joves! No vull parlar dels injustament arregonats!

Vós, com jo, i com tants, per la poesia anàrem al catalanisme. I vull dir que el catalanisme ha tingut en poetes i artistes els seus puntals més fermes i més desinteressats. Ho repeteixo. Més desinteressats.

Avui...

A Barcelona surt una revista retolada "Agora". Es diu "cartelera del nuevo tiempo" i és feta sota una violenta inspiració castellana. El mestratge els ve d'Ortega i Gasset, de Jarnés, de Marañón, de Ramón Gómez de la Serna, etc. Aquesta revista fa de sirena per a les nostres joventuts inèdites, per a les que es cerquen i, en cercar-se, estimen les noves expressions, ço que els sembla la darrera paraula. He vist intents de traducció al castellà de bells versos catalans no poguts publicar enlloc. Hi ha poetes catalans anats ja al castellà directament.

En la mateixa revista — i feta per Juan Ruiz de Larios — és on trobem aquesta pregunta. Traduïm: "Senyors demagogs de l'esquerra, ¿on és i sota els plecs de quina bandera s'ha amagat la nova generació de Catalunya? Per què no fer tam-

bé la pregunta als senyors de la dreta: En quin gabinet la teniu ficada? Els temps són durs i els homes són al carrer. Què porten del carrer? Fred, molt fred i un gran pes mort d'ambicions. Això porten els homes de les noves generacions de Catalunya. No caben en la Premsa d'esquerra. En la Premsa d'esquerra gairebé no hi hem vist joventut. I és dolorós i fa aixecar el plany que la Nova Catalunya, aquesta Catalunya que ha somniat més que cap poble d'Espanya, ara que és l'hora autèntica dels somnis, no trobi mans damunt de les quals posar-los perquè els teixeixin i els protegeixin.

Enteneu el que ens volen dir, i el que us vull dir? Sabeu, i sé, que l'escanyament de la poesia no ve d'ara. Molt hi han fet els classicismes i el voler-ho tot per a ells dels que ens han precedit, diré millor de la política que ens ha precedit. Però ara, que semblava que la tanca havia d'ésser afonada, la tanca és albiradora més enfilada que mai, més enemiga que mai.

A Catalunya li mancaren els lirismes d'aquesta generació nova, novíssima que no ha trobat recer enlloc, i que li fuig. Quants homes puntals li fugiran amb ella?

Amic Ventura Gassol, us convido a la meditació. El tema és interessant, i jo em poso fites. N'hi ha prou amb les suggerències que els meus apunts us puguin dur.

Per Catalunya, amic Ventura Gassol! Sé, i ho proclamo—malgrat que alguns ho neguin—, que Catalunya fa fimbrar tant ara, com abans, i com mai, el poeta i el patriota que hi ha en vós.

ANECDOTA!

En un "match" de boxa.

Un dels que es barallen dona a l'altre un cop de puny astorador. El nas i la boca del colpejat reboten en sang.

Un espectador, foll d'entusiasme, crida bo i esgargamellant-se: "Bellíssim cop de puny!"

Hom constata que el concepte de bellesa és múltiple... i ben difícil de definir.

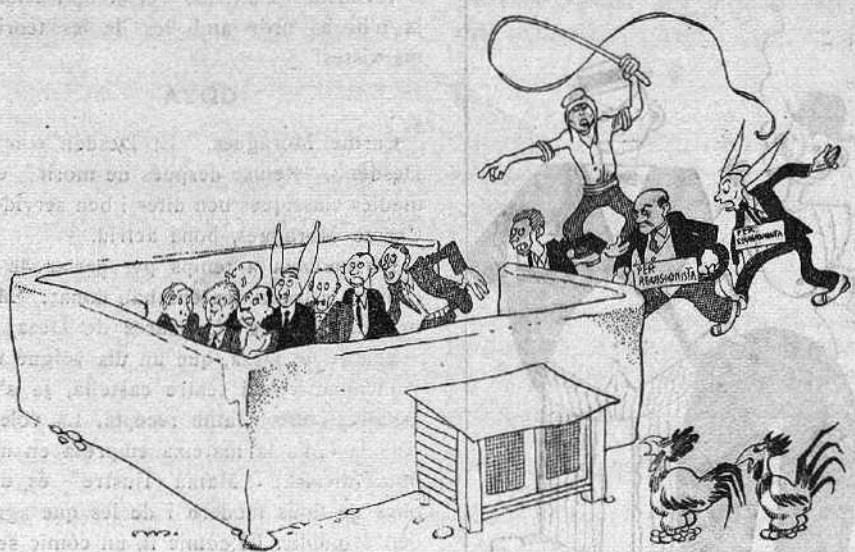
GIN DRINKER'S LIVER. Al "Royal" fan uns gin cocktails acceptables. No és reclam pagat. Les tardes hiverniques tenen una hora de cafè de Rambles: les sis.

Avui plou. Llums de fanals que fan més moll l'asfalt. Asfalt mullat: gin cocktail, conversa de negres.

Clacson d'automòbil i soroll ciutadà que no deixen oir l'orguenet de la pluja damunt dels plàtans mig nus.

Narrem.

Hem conegut a Harlem, el barri negre de Nova York, a Taylor Gordon, un meravellós cantor de "espirituals". Té un

El dret de reunió

—Vosaltres, monàrquics, [no us volíeu reunir? Passeu al corral, que hi estareu millor.

llibre autobiogràfic gentilíssim: "Born to be". Aquest llibre, ultra un pròleg de Carl Van Vechen, l'autor de "Nigger Heaven", llueix unes il·lustracions del gran dibuixant mexicà Covarrubias. Però hi ha unes confidències que Taylor Gordon no ha volgut donar a la publicitat i que guarda per als seus íntims de Harlem, els seus "dears brothers". Són unes confidències que no poden ésser impreses. Els negres tenen els seus pudors Taylor Gordon pot escriure que ha estat cambrer de pullman, ascensorista, xofer, cuiner, inventor fracassat, però no pot fer conèixer públicament que un temps es donà amb deliri al gin.

El va salvar un "churchman", tot explicant-li la terrible malaltia dels "gin drinker's liver", els bevedors apassionats del licor. Taylor Gordon reviu la malaltia

davant nostre, i cap actor de casa arribaria a l'expressivisme macabre a què arriba Taylor Gordon en fingir la seva mort emmetzinada. Treu la llengua, posa els ulls en blanc, enlluna la seva negror, fa somoure les seves dents lívides. I suspira. "Ni un dels que he trobat en els cent opium-dens de Linschouse, mor així. Ni els que masteguen haskelsch, delícia del "colored people", a Cardiff i Whitechapel..."

Ens sembla sentir damunt la nostra copa—portada pel record i l'evocació—la torçada de cap de Taylor Gordon. Bevem apressats el gin que hi queda. El gin té un sabor de salt en el buit.

Un vent ple de fulles seques i d'aigua hivernenca s'estén per sobre la nostra esgarripança.

Ramon VINYES

★ ★ TELÓ ENLAIRE ★ ★

ROMEA, EX-TEATRE CATALÀ

EL SETÈ CEL. Autor? Es igual! El públic sap que l'obra és treta d'una pel·lícula. Traductor? C. A. Jordana, autor i traductor de talent. El comerç que es fa en el ROMEA l'ha pogut anar a cercar com a traductor per a encarregar-li una obra, la traducció de la qual podia fer el primer porter de la primera escala. Tenim la seguretat que si C. A. Jordana porta al ROMEA una obra original, o una traducció d'escolliment propi, no les hi haurien admises.

L'idihi a la crema que és "El Setè Cel", té en la pel·lícula un ambient d'aire lliure

i de sentimentalisme juvençà de cançó francesa, que li deixen una mena d'encís. En el teatre ROMEA, malgrat el talent del decorador, se sent que els enamorats s'estimen tot fent comèdia, entre decorats de paper i cordes que pegen. Cal afegir-hi, per torna, que la joventut assolellada de Janet Gaynor i la virior simpàtica de Charles Farrell servien molt més a "idihi carquinyoli d'"El Setè Cel" que el rostre girat a la tragèdia de Maria Vila i que l'etern pagesisme cofoi de Pius Daví.

Per què el Teatre Català s'ha d'enriquir amb obres com "El Setè Cel"? Sensillament: perquè uns co-empresaris de

—Amb gaires discursos com el d'En Maura, serem els mauristes els que rebrem.

Romea tenen la traducció de l'obra comprada, i l'exploten. L'actual temporada de teatre de casa no té altra finalitat que aquesta: emplenar, amb autors que sembla que han de donar diners, els buits que deixen les obres més o menys nordamericanes que es tenen en cartera. El primer buit fou farcit per Màntua. El segon sembla que l'emplenarà Lambert Escaler. Nosaltres, justiciers, volem treure encara de semblants contactes el poeta Josep Maria de Sagarra.

Pobre teatre català! L'empresa diu que "El Setè Cel" és l'obra que entusiasma, l'èxit de més ressonància.

A l'estranger que ens visiti, i ens demani pel nostre teatre, l'hem de portar a veure "El Setè Cel", malgrat la cobertura interessada del nom del traductor, C. A. Jordana?

NOVEDADES, ex-Novetats i també ex-teatre català

Dies de teatre guinyol. Tempestes com passades damunt de la música d'un jazz: por especialíssima. Riure furgat, un riure com el provocat per una eminència en ventriloquia. Muntanyes russes per als enamorats de les sensacions contrastades: pas veloç del plor a la rialla.

Direcció per a un teatre nou? Ensenyança característica de l'art d'un altre poble?

Que en som d'il·lusos! Diuen que els temps actuals porten per lema el que tant s'escriu: "l'acte fou d'una frivolitat encisadora", o "l'espectacle féu vibrar els enamorats de les sensacions fortes que caragolen els nervis".

Vivim hores difícils. Per complicacions, ja n'hi ha prou amb les de les teories marxistes!

GOYA

Carme Moragues. "El Desdén con el Desdén", "Reinar després de morir", comèdies clàssiques ben dites i ben servides. Carme Moragues, bona actriu.

No arribem a temps per parlar de la primera estrena que ens han donat: "Mamà Il·lustre", de E. Suárez de Deza

Suárez de Deza, que un dia volgué revolucionar en el teatre castellà, ja s'ha encallat i escriu amb recepta. La voleu? Ens la dona la mateixa empresa en una nota oficiosa: "Mamà Il·lustre" és una obra de tipus modern i de les que agraden al públic. El còmic fi, un còmic sense astracanades de mal gust, va junt amb el sentiment, barreja suggestiva i molt interessant".

Sense haver-ho fet, ens sembla que podríem donar l'obra per ressenyada. Una pregunta se'ns acut, però. Ens ve suggerida pel solt pregat de l'empresa. ¿Per què la gent no va al teatre? No serà perquè en el teatre se li serveixen massa coses de les que és sabut que li plauen?

Mundialment, el públic de teatre sembla enfiat. Afer de cuina i de tants cuiners de recepta que li afalaguen el gust.

ESPANYOL

De "La Cigala encantada", de La Bacanal, d'"El dret de cuixa" i de "La manera de fer-ho", passarem a l'estrena d'una obra d'A. Roure, classificada de vodevil sonor: "La Reina ha relliscat". Hi haurà 10 decorats nous. Vestits de la casa Paquita. Girls, no sabem de quina casa, etcètera, etc.

També es diu que Santpere hi té paper per a fer de les seves. No es diu si Roure ha fet de les seves en escriure l'obra; però cal suposar-ho. Un èxit en portes

. I qualsevol faci de crític llòbrec! Ens vénen ganes d'apostatar i escriure també per a l'Espanyol... o per al Romea. Com que els extrems es toquen, res no té d'estrany que els autors d'ambdós teatres gairebé puguin ésser els mateixos.

WORK

ES DIU...

Que la companyia d'"opereta" del "Nuevo" ensenyarà de portar el frac a molts actors.

I jo crec que n'hi ha alguns en aquesta companyia que no saben posar-se ni els calçotets.

Que el Sindicat Musical de Catalunya està "contentíssim" amb En Santpere per lo molt que protegeix els músics.

Sí; implantant el vodevil "sonoro".

Que a l'Apolo s'ha acabat la temporada de l'A, B, C, CH, D, E, F, G.

Llàstima, perquè en aquest teatre les temporades són de llarga durada!

Que al Talia hi va el "Circo Kro-ne".

Trobem que l'espectacle serà petit per aquell coliseu.

Que al "Cómico" ha debutat el gran Castrito amb "Las Leandras".

Sí, senyors, sí; i que té moltíssima gràcia. Al "Cómico" hi ha uns actors que ho fan molt rebé i tenen gràcia natural.

Que l'opereta Paganini serà l'obra de la temporada.

Jo crec que el "Paganini" serà l'empresari. O si no, al temps.

ESQUELLOTS

Castilblanco... La guàrdia civil... Sanjurjo... Dictadura... Poder civil... Arnedo!... Arnedo!... Arnedo!!!

##

Diuen de Berlín que hom tem un daltabaix econòmic a Alemanya.

Si no fos més que a Alemanya...

##

L'opinió internacional segueix protestant, indignada, de la recent imposició del partit feixista que exigeix jurament

de fidelitat al feix a tots els catedràtics i professors d'Itàlia.

Dotze d'aquests catedràtics i professors —els més il·lustres— s'han negat a acatar rotundament aquesta nova arbitrarietat de la dictadura.

Mentrestant, el Papa ha concedit una condecoració...

A aquests dotze homes benemèrits?—preguntareu.

Doncs, no. A Mussolini!

Quin Papa, noi, quin Papa!

"La monarquia espanyola—va dir en el seu discurs Melquíades Alvarez—no va saber evolucionar i no s'abraça al poble". Però, en canvi, don Melquíades va abraçar-se a la monarquia...

Es una compensació.

"Eres hijo de tu padre!"—diuen que va exclamar, no podent-se contenir, un dels conourrents a la conferència d'En Miquel Maura i Gamazo.

Ve't ací el crit més sincer d'aquell acte.

Les cèdules personals s'han abaixat un xic, és veritat; però hi ha un desgavell en la qüestió de padrons que fa feredat.

Es que els empleats posats per la dictadura ho feien tot de qualsevol manera? Tal volta. Però ens sembla que la Generalitat bé ha tingut temps d'arreglar-ho.

El plet taxístic s'ha embolicat de tal manera, que ja no sabem on arribarem.

Diuen que hi ha regidor que, a la nit, pensant en aquest afer, no pot dormir. No res! Un cas d'"auto"-suggestió.

S'ha presentat un projecte de llei, signat per diversos diputats de l'Esquerra Catalana, demanant, entre altres coses, que no puguin formar part de les corporacions municipals o provincials els re-

gidors, diputats provincials i assemblees de la dictadura.

Ho trobem de primera.

"Gracia y Justicia" ens ha tractat de moros.

Tinguin en compte, senyors monàrquics fracassats, que també, alguna vegada, els moros tenen raó.

A la porta de l'església dels frares de Pompeia, tots els diumenges al matí, es situen una colla de venedors de diaris que criden, a gran veu: "Reacción", "Gracia y Justicia" i "D. I. C."

No els sembla als senyors catòlics que els marxants, encara que humils, no han d'estar a la porta dels temples, alterant el seu recolliment?

Sembla que, per fi, En Cambó ve.

Amb aquest motiu, al mercat del Born ha experimentat una alça la cotització dels tomàtecs.

En Nicolau d'Olwer va dir que Acció Catalana podia obrir els braços a tothom, menys a la Lliga.

Ja ho veu, senyor Cambó, ni els de la Lligueta el volen!

La Comissió que entén en el projecte de l'Estatut de Catalunya comença a trobar-hi dificultats, sobretot en la qüestió de l'ensenyament.

Vagin amb compte i no ens toquin la "Marxa de Cadis", que se'ls embullarà la troca!

Imp. "L'Esquella", Om, 8.—Barcelona

HERNIATS (Trencats)

Tingueu sempre present que els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnia són els de la **Casa Torrent**, sense traves ni elàstics engorrosos de cap mena; no molesten ni fan embalum i s'emmotllen com uns guants. Homes, dones i nens, han d'usar-ne. En bé de la vostra salut no heu de comprar mals braguers ni embenats de cap mena sense abans visitar aquesta casa: **13, Carrer de la Unió, 13, Casa Torrent, BARCELONA.**

MOLTA CURA A NO EQUIVOCAR-VOS DE CASA

CARTELERA

TEATRE CATALA ROMEA

COMPANIA VILA-DAVÍ

Tots els dies, l'obra que entusiasma,

EL SETÈ CEL

Es despatxa a Comptaduria i als Centres de Localitats

OLYMPIA

CIRC EQUÈSTRE

Avui, divendres, nit, a un quart d'onze, el gran conjurador

STEENS

Dissabte, nit, i diumenge, tarda, 2 ÚNICS CONCERTS VOCALS per l'Associació Coral de Mestres de Moràvia, sota la direcció del mestre fundador F. Vach.

ROYAL CONCERT

Marquès del Duero, 106 - Telèfon 20384

Direcció artística: LEOPOLD MORAL

El Music-Hall de les cares boniques

Cabaret de 1 a 4 matinada

ORQUESTRA REMEN WARTY i P. GALLO

TEATRE VICTORIA

GRAN COMPANIA TITULAR

Avui, divendres, nit; ESTRENA SENSACIONAL de la sarsuela

SI VAS A CALATAYUD

Protagonista: ROGELI BALDRICH

Despatx a la guixeta del Teatre i Centres de Localitats

GRAN TEATRE ESPANYOL

Compania de vodevil i espectacles moderns de JOSEP SANTPERE

Avui, divendres, tarda, GRANDIÓS CARTELL.

Nit, el vodevil de les rialles,

La manera de fer-ho

Aviat: Presentació del vodevil sonor LA REINA HA REL·LISCAT, d'Alfons Roura.

TEATRE COMIC

GRAN COMPANIA DE REVISTES

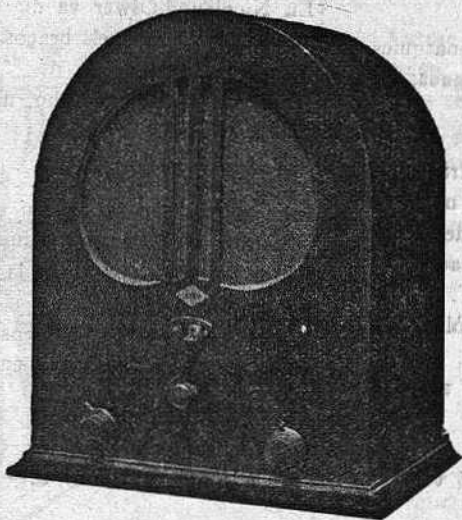
Avui, divendres, nit, i totes les nits:

LAS LEANDRAS

El teatre és dotat de calefacció central

Receptor RADIO CLIMO

enxufable al corrent, sense antena

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 :: Telèfon 23058

PREU: 400 PESSETES

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties' gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOLVÈ

Vies urinàries: *Blenorràgia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Solvè. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avari s'), *escames*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Píndoles depuratives del Dr. Solvè, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Gragees potencials del Dr. Solvè. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sòkatar*, carrer del Ter, 18, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de les dites malalties.

EROTYL
Específic de l'ASTENIA GENTAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-gental. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfors, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
 Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

**Caruso, Fleta, Tito Schipa,
 Pau Casals, SagiBarba,-
 etc., etc.**

Totes les celebritats impressionen en
 discos

**La voz
de su amo**

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

**◀ DICCIONARI Català-Castellà
 Castellà-Català ▶**

Per A. ROVIRA I VIRGILI

Preu: 15 pessetes

EN PREPARACIÓ

**ALMANAC DE
 L'Esquella de la Torraixa**

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Glr Postal o bé en segells de franqueig al librerer Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certíficat. Als corresponents se'ls atorguen descomptes

El que ha fet l'Ajuntament en aquests darrers temps de República

I. Ha fet desaparèixer els pobres.

II. Ha sanejat els carrers.

III. Ha convertit els palaus i hotels en cases per obrers.

IV. Ha acabat els atracaments.

V. Ha donat feina als pares de família que no treballaven.

VI. Ha aconseguit regalar-nos les subsistències.